

PROPOSTA DE COMUNICACIÓ PEL CONGRÉS EUROREGIONAL DE MUSEOGRAFIA INDUSTRIAL. LA MUSEÏTZACIÓ DEL PATRIMONI INDUSTRIAL A L'EURORGIÓ PIRINEUS-MEDITERRÀNIA.

Amalia Salas López-Cepero

TÍTOL: El patrimoni industrial de Felanitx: de la monumentalitat a la invisibilitat

RESUM: La vila de Felanitx gaudí d'un fort creixement econòmic durant la segona meitat del segle XIX gràcies a una productivitat diversificada que s'exportava a l'exterior per la seva demanda i de la que era protagonista la indústria vitivinícola. L'efervescència econòmica afectà a tota la societat que va veure en poques dècades el desenvolupament urbanístic i, fins i tot, la burgesia importà un estil arquitectònic europeu que definís el seu estatus.

Una crisi econòmica iniciada el 1891 suposà la decadència del municipi fins que a principis del segle XX es volgué recuperar la gran esplendor i s'apostà per la millora de la producció del vi. Aquí, es realitzaren dues de les construccions més representatives: l'Estació Enològica (centre d'investigació) i el Cellar Cooperatiu (conegut com a Sindicat) un dels edificis industrials més emblemàtics de les Illes Balears.

El Cellar Cooperatiu és un edifici monumental i únic en el territori amb una forta càrrega emocional. Encara persisteix el vincle que hi tenen moltes persones que hi treballaren, ja que tancà el 1991: records, experiències i, també, accidents mortals. Les vivències socials que hi ha darrere aquest tipus de patrimoni són les que vesteixen la seva història, la fa important i és allò que s'ha de potenciar.

Felanitx compta amb grans edificis industrials, però què passa amb aquelles fàbriques modestes que han desaparegut? On és la memòria de les seves persones treballadores? Com es pot recuperar el patrimoni industrial invisible però encara latent en els records i en les velles fotografies?

Aquesta comunicació pretén fer una anàlisi de la importància de la indústria felanitxera i de quines mesures s'han pres per fer-ne difusió. Finalment, farem una proposta de posada en valor i intentarem contestar la pregunta: es pot musealitzar el patrimoni industrial desaparegut?

CONCEPTES CLAU: monumentalitat, obrer, invisibilitat, memòria, difusió

TITLE: The industrial heritage of Felanitx: from monumentality to invisibility

ABSTRACT: The village of Felanitx enjoyed strong economic growth during the second half of the 19th century thanks to the diversification of its production, which was exported abroad due to the demand, with the wine industry being the protagonist. The economic effervescence affected the entire society, which in a few decades underwent urban development and even the bourgeoisie imported a European architectural style that defined their status.

An economic crisis that began in 1891 led to the decline of the town until the beginning of the 20th century, when it recovered its splendour and focused on improving wine production. Two of the most representative buildings were built here: the Estació Enològica (Research Centre) and the Cellar Cooperatiu (known as the Sindicat), one of the most emblematic industrial buildings in the Balearic Islands.

The Cellar Cooperatiu is a monumental building, unique in the area, with a strong emotional charge. It is still linked to many of the people who worked there when it closed in 1991:

memories, experiences, and even fatal accidents. The social experience behind this type of heritage is what shows its history, what makes it important, and it is this idea that must be promoted.

Felanitx has large industrial buildings, but what about the modest factories that have disappeared? Where is the memory of the people who worked there? How can we recover the industrial heritage that is invisible but still dormant in memories and old photographs?

The aim of this communication is to analyse the importance of the industrial heritage of Felanitx and the measures taken to promote it. Finally, we will make a proposal to highlight and promote this industrial heritage, and we will try to answer the question: can the missing industrial heritage be museumised?

KEYWORDS: monumentality, worker, invisibility, memory, promote

DADES PERSONALS:

Amalia Salas López-Cepero

DNI: 41517947A

C/Sales, 22.

07200 Felanitx (Illes Balears).

Contacto: 686371282 / salasamalia@gmail.com